

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**
Ob železnici 30A, 1000 Ljubljana, tel. +01/544 54 80; e-naslov tajnistvo@zbornica-zveza.si
www.zbornica-zveza.si

Babica ima pomembno vlogo v celotnem življenju žensk, ne le v reproduktivnem obdobju

5. maja obeležujemo mednarodni dan babic

Ljubljana, 4. maj 2022 – Letošnji mednarodni dan babic, ki ga obeležujemo 5. maja, poteka pod sloganom *100 let napredka mednarodnega babištva*. Babice imajo pomembno vlogo v zdravju žensk v njihovem celotnem življenju, ne le v reproduktivnem obdobju, ob mednarodnem dnevu babic sporoča Zbornica – Zveza. Delovanje babic poleg pred- in porodne obravnave vključuje tudi zdravstveno vzgojo in izobraževanje žensk, družin in širše družbene skupnosti ter pripravo na odgovorno starševstvo. Zaradi njihove ključne vloge, ki jo imajo na področju zdravja žensk od preventivnih pregledov, spolnega zdravja in kontracepcije do menopavze in zdravja žensk v njihovem kasnejšem obdobju življenja, morajo babice dobiti pomembno mesto tudi v zdravstveni politiki, poudarja Zbornica – Zveza.

»Poklic babice je samostojen, reguliran poklic, enakopraven ostalim poklicem v zdravstvu, ki mora najti samostojno mesto v sodobnem zdravstvenem varstvu. Zavzemamo se tudi za okrepitev vloge babice v pred- in porodnem obdobju v domačem okolju. Zahteve žensk in sodobne družbe se namreč spreminjajo – ženske rojevajo starejše, želijo rojevati tudi doma v drugačnih pogojih, čemur se mora približati tudi zdravstveno varstvo,« izpostavlja **Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze**. *»Glede na pomembno vlogo, ki jo imajo babice v celotnem življenju žensk, je treba okrepiti izobraževanje na področju babištva, dati babicam močnejši glas v zdravstveni politiki ter jih vključiti v načrtovanje in odločanje v zdravstvenem sistemu.«*

Zbornica – Zveza poudarja, da je nujno treba okrepiti delovanje babic na vseh ravneh zdravstvenega varstva. Babice so samostojne strokovnjakinje, ki morajo prevzemati samostojno vlogo v okviru svojih kompetenc in poklicnih aktivnosti ter morajo biti odgovorne za načrtovanje, organizacijo in obravnavo žensk od prvega pregleda v nosečnosti pa do konca porodnega obdobja. Zaradi skrajšanega bivanja porodnic v porodnišnicah – v zadnjih 20 letih se je ležalna doba v porodnišnici skrajšala s petih dni na dva dneva, česar pa se ni nadomestilo z obravnavo v domačem okolju – je treba okrepiti delovanje babic zlasti v porodnem obdobju in jih vključiti v delo na terenu. Zbornica – Zveza poudarja, da si ženske zaslužijo v prvem tednu po odpustu iz porodnišnice intenzivno spremljanje s strani babice in nato v nadaljevanju patronažne medicinske sestre. Kontinuirana babiška obravnava je nujna za izboljšanje maternalnega in neonatalnega zdravja ter dosego ciljev trajnostnega razvoja.

»Babice in babičarji po celem svetu si prizadevamo za ustrezno zakonodajo, ki bi podpirala in dovoljevala babicam delovati v okviru svojih kompetenc, kar bi okrepilo primarno zdravstveno varstvo ter vplivalo na zdravje in srečo družin ter celotne skupnosti,« meni **Saša Matko, predsednica Sekcije medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi**. *»Babice*

smo na podlagi svojega izobraževanja, obsega prakse, kompetenc in edinstvenega odnosa z ženskami ter njihovimi družinami v popolnem položaju, da zagotovimo informacije, obravnavo in podporo ženskam v času načrtovanja družine, nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja.«

Razvoj babištva v Sloveniji

Leta 1753 je bila v Ljubljani ustanovljena prva babiška šola v Evropi, pouk pa je potekal v slovenskem jeziku. Zadnja generacija babic je šolanje zaključila leta 1984, nato pa je bila tradicija izobraževanja babic prekinjena. Izobraževanje je bilo ponovno uvedeno leta 1996 na visokošolski ravni.

Slovenske babice so bile pred 100 leti zelo napredne in izredno predane svojemu poklicu. Že leta 1919 so ustanovile Društvo diplomiranih babic. Z namenom medsebojnega obveščanja in razvoja stroke je društvo leta 1929 začelo izdajati časopis Babiški vestnik, ki je imel vlogo stalnega izobraževanja babic. V njem so babice že takrat opozarjale na stiske babic in težke pogoje dela. Večkrat je bilo poudarjeno zelo slabo plačilo za tako težko in naporno delo. V Babiškem vestniku niso pisali samo o pravicah babic, ampak tudi o njihovih dolžnostih, o moralnem in etičnem delu.

Babištvo vpisano v Register nesnovne kulturne dediščine

Pomemben vpliv babištva na slovenski narod kaže tudi dejstvo, da je babištvo od decembra 2021 vpisano v Register nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo. Babištvo je nominirano za Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva: znanja, veščine in prakse. Nominacijo so poleg združenja babic iz Slovenije pripravila še združenja babic iz Cipra, Kirgiške republike, Kolumbije, Luksemburga, Nemčije, Nigerije in Toga skupaj z ministrstvi in strokovnjaki s področja kulture in javnega zdravja. Odločitev o nominaciji bo sprejeta predvidoma decembra prihodnje leto, skupno nominacijo pa je sekretariatu Unescove Konvencije o varovanju nesnovne kulturne dediščine v Parizu v imenu sodelujočih držav oddala Nemčija.

Zbornica – Zveza vsem babicam in babičarjem čestita ob mednarodnem dnevu babic in se jim zahvaljuje za pomembno vlogo in podporo ženskam, ki jo nudijo na vseh ravneh zdravstvenega varstva.

###

Več o Zbornici – Zvezi

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zveza) je strokovno, nevladno in nepridobitno združenje v Republiki Sloveniji, ki združuje več kot 16.000 članic in članov – medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Povezujejo se v organizacijo, ki šteje 11 regijskih strokovnih društev ter strokovno deluje v 32 strokovnih sekcijah.

Zbornica – Zveza je enovito strokovno in reprezentativno telo izvajalcev zdravstvene in babiške nege v Sloveniji, ki si prizadeva zagotavljati sodobno, kakovostno ter varno zdravstveno in babiško nego za vse prebivalce Republike Slovenije ter ščititi strokovne interese članic in članov.

Dodatne informacije

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih
sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Ob železnici 30a
1000 Ljubljana

Tel: 01/544 5480

E-naslov: tajnistvo@zbornica-zveza.si